

Työ- ja elinkeinoministeriö
(lausunto toimitettu lausuntopalvelu.fi-palvelussa)

Suomen Tilintarkastajat ry on tilintarkastajia edustava edunvalvontajärjestö. Jäsenemme ovat tilintarkastuslain mukaisesti hyväksytyt HT-, KHT- ja JHT-tilintarkastajat sekä tilintarkastusalan ja taloushallinnon asiantuntijoita. Tavoitteenamme on auttaa tilintarkastajien ammattikuntaa menestymään sekä tuomaan lisäarvoa elinkeinoelämälle ja yhteiskunnalle. Taloudellista raportointia ja alan käytäntöjä edistämällä olemme mukana rakentamassa perustaa suomalaisen yhteiskunnan kilpailukyvyille ja hyvinvoinnille. Yhdistykseen kuuluu yli 90 % tilintarkastuslaissa määritellyistä tilintarkastajista.

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/21874/2021

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN ASETUS PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUKSEN MAKSULLISISTA SUORITTEISTA 2022–2023

ST kannattaa tilintarkastusvelvollisuuden noudattamista parantavia toimia

Suomen Tilintarkastajat ry (ST) kannattaa asetuseronnoksessa ehdotettuja toimia tilintarkastusvelvollisuuden noudattamisen parantamiseksi.

Tilintarkastuslain (1141/2015) 2 luvun 8 §:n mukaan patentti- ja rekisterihallituksen on ilmoituksesta määrättävä yhteisölle tai säätiölle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos

- 1) tilintarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai muun lain mukaisesti;
- 2) tilintarkastajalla ei ole 1 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta tai tilintarkastaja ei ole 4 luvun 6 ja 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton; tai
- 3) yhtiöjärjestykseen, sääntöihin tai yhtiösopimukseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määrystä on rikottu.

Lausuttavana olevassa maksuasetuseronnoksessa ehdotetaan, että tilintarkastajan määräämistä koskevan asian käsittelymaksuksi tulisi 1 000 €. Asetuksen taustamuistion mukaan ilmoituksia tulee käsiteltäväksi muutama vuodessa.

Tilintarkastusvelvollisuuden noudattamista ei valvota – moni jättää tilintarkastajan valitsematta

ST:n käsityksen mukaan PRH:lle tulleiden ilmoitusten vähäisyys ei johdu siitä, että eikö tilanteita olisi huomattavasti enemmänkin. Esimerkiksi vuonna 2017 toteutetun selvityksen (Ittonen etc.) mukaan noin 3000 yritystä vaikutti tilinpäätöstietojen perusteella (liikevaihto ja tase ylittävät rajat) kuuluvan tilintarkastusvelvollisuuden piiriin, mutta ilmoittavat jättäneensä tilintarkastajan valitsematta.

Tilintarkastuslain 2 luvun 8 §:n 3 momentin mukaan ilmoituksen tilintarkastusvelvollisuuden laiminlyönnissä patentti- ja rekisterihallitukselle saa tehdä kuka tahansa. Maksuasetuksen perustelumuition (s. 18) mukaan myös vero- ja rekisteriviranomaiset sekä muut viranomaiset voivat tehdä ilmoituksen. ST:n käsityksen mukaan esimerkiksi verohallinto ei kuitenkaan ilman nimenomaista säännöstä voi tehdä ilmoituksia niin sanottuina massasiirtoina niistä tilintarkastusvelvollisuuden laiminlyönneistä yhteisöistä, jotka ovat verohallinnon tietojen mukaan laiminlyöneet tilintarkastusvelvollisuuden noudattamisen.

Viranomaisten välinen tietojenvaihto pitäisi olla mahdollista

Vaikka tilintarkastajan määräämisestä asetettava käsittelymaksu ohjaa oikeaan suuntaan tilintarkastajan valitsemisvelvollisuuden noudattamisessa, edellyttää vaikuttavampaan lopputulokseen pääseminen massamuotoisen tietojenvaihdon mahdollistamista verohallinnon ja patentti- ja rekisterihallituksen välillä.

Helsingissä 15. päivänä lokakuuta 2021

SUOMEN TILINTARKASTAJAT RY